

Hiri gardenaren biztanleak

Clarísiman, jendea gardena zen.

Haien hezurrak eta bihotz-taupadak ikusteaz gain, haien pentsamenduak ere ikus zitezkeen: gezurrak hodei horiak ziren, tristurak barne-euriaren itxura hartzen zuen, eta oroitzapen zoriontsuak urrezko arrainen antzera igeri egiten zuten haien saihetsen atzean.

Biztanleak harro zeuden.

“Hemen, inork ezin du ezer ezkutatu”, esaten zuten. “Horregatik gara hiri zintzoa”.

Vera begirada etengabe horren pean hazi zen. Eskolan, irakasleek ikusten zuten noiz ez zuen ikasgai bat ulertzen. Lagunek bazekiten txiste batek bere sentimenduak mindu bazituen. Gurasoek sekreturen bat aurkitzen zuten nola kontatu erabaki aurretik.

Verak hamahiru urte bete zituenean, marka txiki eta opako bat agertu zitzaion eskumuturrean.

Eskumuturreko batekin estali zuen.

Marka handitu egin zen. Astebete barru, besoa estali zion. Azalaren azpian, inork ezin zuen ikusi urduri, pozik edo haserre zegoen.

Gardentasun Publikoko medikuak aztertu zuen.

“Opakotasun espontaneoa da. Hedatu aurretik ezabatu beharko dugu”.

“Min egiten al du?”

“Ez”.

“Inori min egiten al dio?”

“Ez zehazki. Baina besteei benetan ezagutzea eragozten die”.

Vera kontsulta-gelatik irten zen tratamendurako hitzordurik hartu gabe.

Denborarekin, gorputzaren erdia opako bihurtu zitzaion. Batzuk mesfidati zeuden berarekin. Dendetan, segurtasun-zaindariek jarraitzen zioten. Klasean, erantzun bat ematen zuenean, irakasleek ezin zuten jakin ziur zegoen edo inprobisatzen ari zen.

Baina Verak sentsazio berri bat ere aurkitu zuen: ideia bat izan zezakeen defendatu aurretik, tristura bat partekatu aurretik, maitasun sentimendu bat izendatu aurretik.

Arratsalde batean, hiriko sotoetan bildutako talde bat ezagutu zuen. Arropa lodiak, txapelak, maskarak edo pintura geruzak zeramatzaten. Batzuk gardenak ziren, baina etengabe behatuak ez izateko eskubidea aldarrikatzen zuten.

“Ez dugu gezurrik esan nahi”, esan zuen Aurorak, eskularru beltzak zeramatzan emakume adindu batek. “Leiho bat noiz irekitzen dugun

erabaki ahal izan nahi dugu”.

Arau berri bat proposatu zuten: ez eskola, enpresa edo bulego batek ezingo luke gardentasun osoa eskatu. Jendeak aurpegia estali zezakeen, eta pentsamenduak ez lirateke delitu baten frogatzat hartuko.

Kontseiluak haserre erreakzionatu zuen.

“Iluntasunak gezurrak babesten ditu!”

“Eta gardentasunak epaiketa bizkorrak babesten ditu”, erantzun zuen Verak.

Hori frogatzeko, Kontseiluko kideei barruan ikusten zuten guztiaren esanahia azaltzeko eskatu zien. Kontseiluko kide batek hodei gorri bat zuen bularrean.

“Haserrea”, adierazi zuen norbaitek.

“Lotsa da”, esan zuen.

Emakumezko kontseiluko kide batek arrain urdin bat erakutsi zuen begi atzean.

“Oroitzapen tristea”.

“Ez. Amak abesten zidan abestia da”.

Zerbait ikusteak ez zuen esan nahi ulertzea.

Eztabaidak hilabeteak iraun zuen. Bitartean, bizilagun gehiago arropa opakoa janzten hasi ziren: ez gaiztakeriak ezkutatzeko, baizik eta beren mina babesteko, sorpresa bat prestatzeko edo besteen azterketatik ihes egiteko.

Azkenean, Clarísimak pribatutasun eskubidea onartu zuen. Engainuaren aurkako legeak eta erantzukizuna eskatzeko mekanismoak ere mantendu zituen. Konfiantza ez zela dena ikustea esan nahi aurkitu zuten, baizik eta galderak egiteko, entzuteko eta ekintzak alderatzeko gai izatea.

Vera ez zen guztiz opakoa bihurtu. Bere gorputzak eremu gardenak eta berak bakarrik ikus zitzakeen eremuak gordetzen zituen.

Egun batzuetan beso biluzik ibiltzen zen. Beste egun batzuetan leporaino berokia janzten zuen.

Norbaitek nola sentitzen zen galdetzen zionean, ez zuen gehiago zuzenean bere gorputzera begiratzen erantzuna aurkitzeko esperantzan.

Berak partekatu nahi zuen erabaki arte itxaron zuen.